

Nr 16

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.; given Stockholms slott den 15 januari 1965.

Under åberopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed jämlikt § 87 regeringsformen föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

GUSTAF ADOLF

Gunnar Lange

Förslag

till

Lag

angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Härigenom förordnas, att lagen den 16 februari 1934 om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.¹, vilken enligt lag den 22 februari 1963 (nr 20) gäller till och med den 30 juni 1965, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1967.

¹ Senaste lydelse av 1 §, se 1945:859, av 2 §, se 1945:66, samt av 3 §, se 1937: 199.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 11 december 1964.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.* samt anför därvid följande.

Sedan 1934 års riksdag (prop. 56; L¹U 5; rskr 15) antagit lag om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m., att gälla tills vidare till och med den 30 juni 1935, utfärdade Kungl. Maj:t den 16 februari 1934 lag i ämnet (nr 19), i det följande benämnd clearinglagen. Lagens giltighet har därefter vid olika tillfällen förlängts, senast genom lag den 22 februari 1963 (nr 20) för tiden till och med den 30 juni 1965.

I clearinglagen har vidtagits vissa ändringar, beträffande 1 § genom lagar den 15 juni 1935 (nr 326), den 19 april 1940 (nr 234) och den 14 december 1945 (nr 859), beträffande 2 § genom lag den 23 mars 1945 (nr 66) samt i fråga om 3 § genom nyssnämnda lag den 15 juni 1935 och lag den 7 maj 1937 (nr 199).

Clearinglagen ger Kungl. Maj:t befogenhet att meddela vissa föreskrifter i syfte att vinna betalningsutjämning i förhållande till främmande stat, där rätten att förfoga över betalningsmedel inskränkts. Kungl. Maj:t kan sålunda förordna bl. a., att den som är betalningsskyldig gentemot någon i den främmande staten skall fullgöra sin betalningsskyldighet genom inbetalning enligt clearingavtal med denna i angiven bank eller för ändamålet inrättad kassa (1 § a). Om clearingavtal ej träffats med den främmande staten, kan Kungl. Maj:t förordna bl. a. att insättningen skall ske på konto med betalningsspärr (1 § b). I sistnämnda fall, liksom då clearingavtalet på grund av nytillkomna förhållanden ej kan tillämpas, kan Kungl. Maj:t tillika förordna om tvångsclearing, innebärande att den som har fordran

hos någon i den främmande staten men som till följd av inskränkningen i rätten att där förfoga över betalningsmedel ej kan få betalning, skall äga utbetomma betalning av insatta medel mot avstående av fordringen för clearing (2 §).

Med stöd av clearinglagen har Kungl. Maj:t meddelat förordnanden om clearing i förhållande till ett stort antal länder. För närvarande utnyttjas dock clearinglagen endast i förhållande till De Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Såsom nyss nämnts upphör clearinglagen att gälla vid utgången av juni 1965. I skrivelser den 19 oktober 1964 till fullmäktige i riksbanken och kommerskollegium har jag anhållit om uttalande huruvida clearinglagen bör erhålla förlängd giltighet. Den ifrågasatta förlängningen tillstyrks av fullmäktige i riksbanken. Förlängning synes enligt fullmäktige lämpligen kunna ske med två år. Kommerskollegium har icke något att erinra mot att lagen ges förlängd giltighet under ytterligare två år.

Clearinglagen torde alltjämt behövas för den svensk-sovjetiska clearingens. Därutöver fyller lagen en beredskapsmässig uppgift främst för det fall att utvecklingen av betalningsförhållandena skulle påkalla clearingavtal med främmande stat. Jag förordar därför, att lagens giltighetstid förlängs med två år eller till och med den 30 juni 1967.

Föredraganden hemställer, att lagrådets utlåtande över ett inom handelsdepartementet upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.*, av den lydelse bilaga¹ vid detta protokoll utvisar, måtte för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Fredrik Denecke

¹ Bilagan, som är likalydande med det vid propositionen fogade lagförslaget, har här uteslutits.

Utdrag av protokoll, hållet i Kungl. Maj:ts lagråd den 4 januari 1965.

N ä r v a r a n d e:

justitierådet **HAGBERGH,**
regeringsrådet **WILKENS,**
justitieråden **RIBEN,**
BERGSTEN.

Enligt lagrådet den 17 december 1964 tillhandakommet utdrag av protokoll över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 11 december 1964, hade Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets utlåtande skulle för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättat förslag till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.*

Förslaget, som finnes bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av lagbyråchefen T. Löwbeer.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Stig Granqvist

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 15 januari 1965.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anmäler chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, lagrådets den 4 januari 1965 avgivna utlåtande över det till lagrådet den 11 december 1964 remitterade förslaget till *lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.*

Med förmälan att lagrådet lämnat förslaget utan erinran hemställer föredraganden, att detsamma måtte jämlikt § 87 regeringsformen genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ronnie Melin